

Streekeigen landschapsbeheer

Een nieuwe aanpak voor langjarig beheer van
landschap

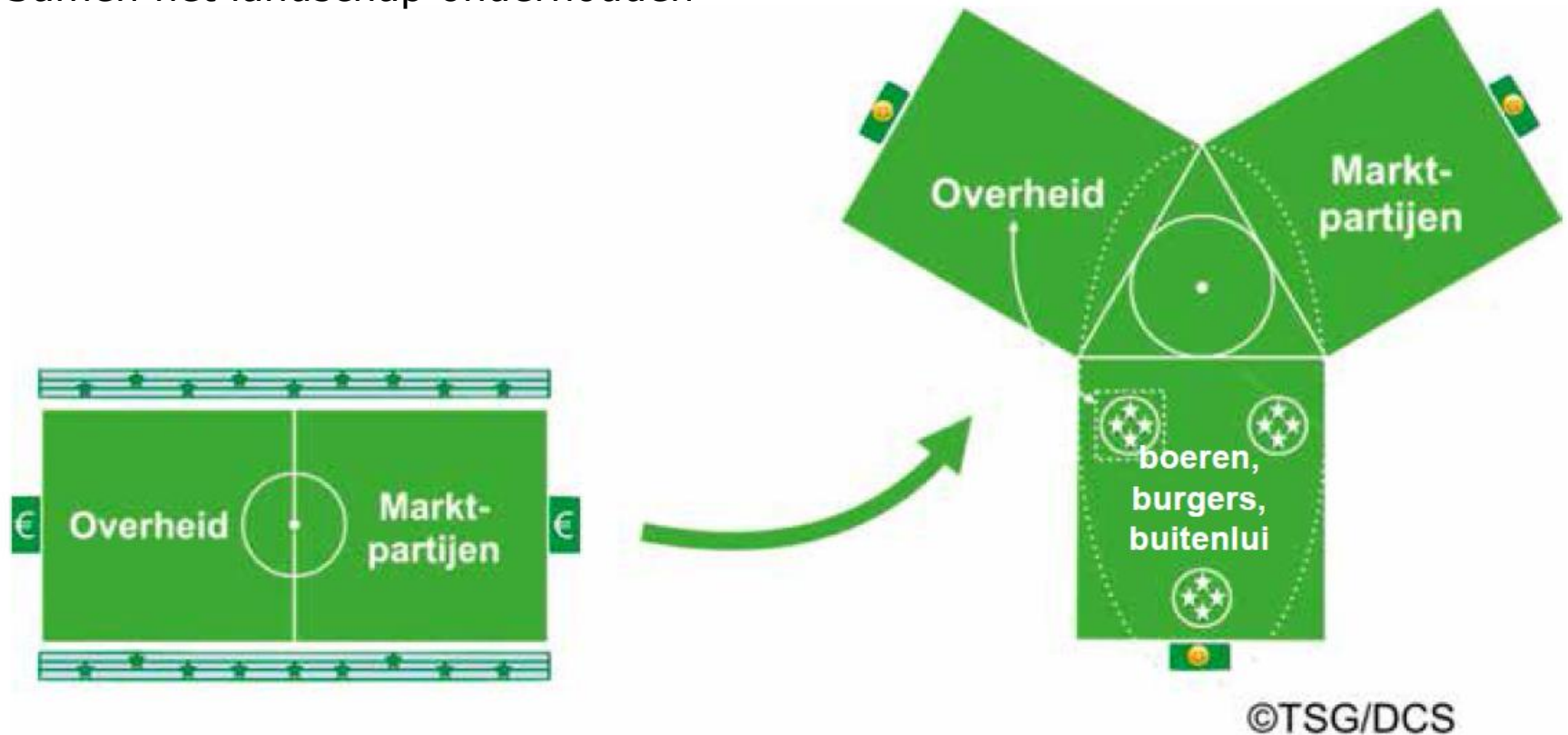
Streven naar gedeeld eigenaarschap

Van de zijlijn naar het speelveld

Van winstmaximalisatie naar andere waarden

Boeren, burgers en buitenlui maken onderdeel uit van het speelveld

Samen het landschap onderhouden

Figuur A 1.1 : veranderend speelveld (bewerkte versie van bron: De Coöperatieve Samenleving).

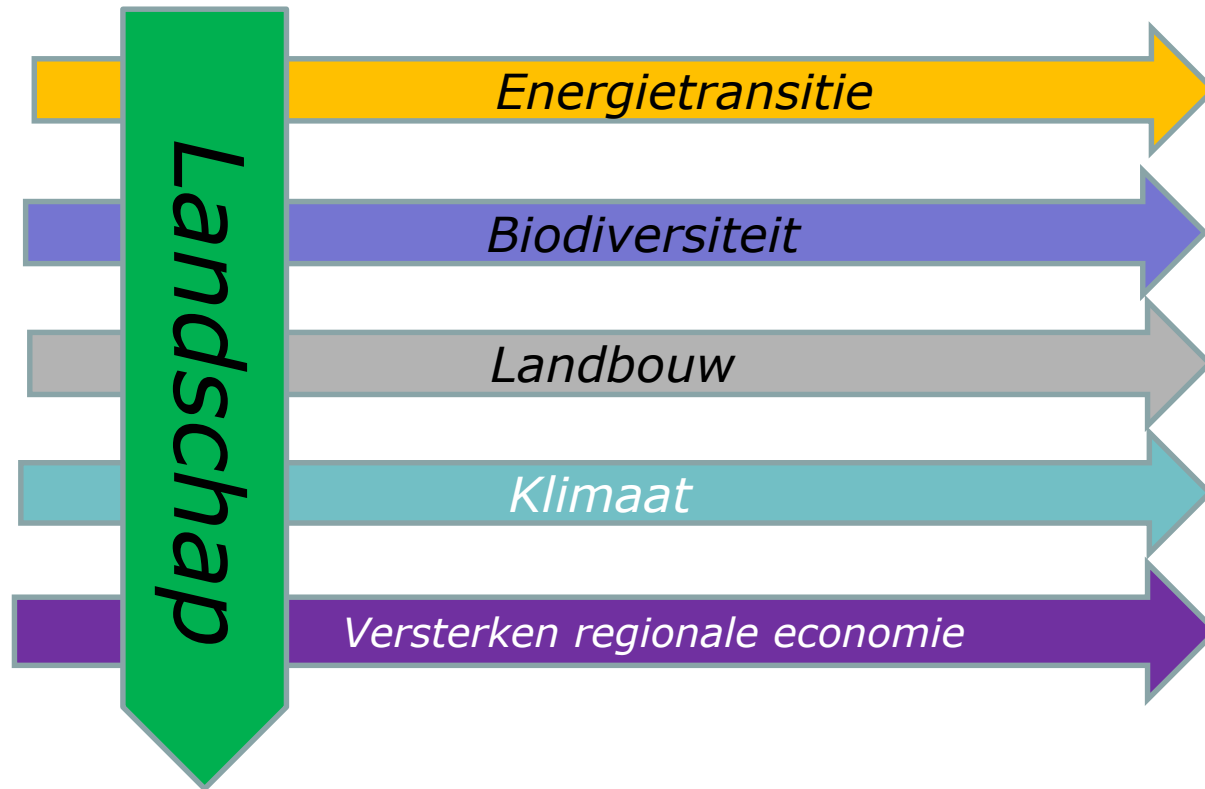
Enthousiasme is er

- Duurzame dorpen
- Nationale Landschappen
- Streekeigen Huis en Erf
- Regeling Onderhoud Landschapselementen Overijssel
- Gebiedscoöperaties
- Groene Loper

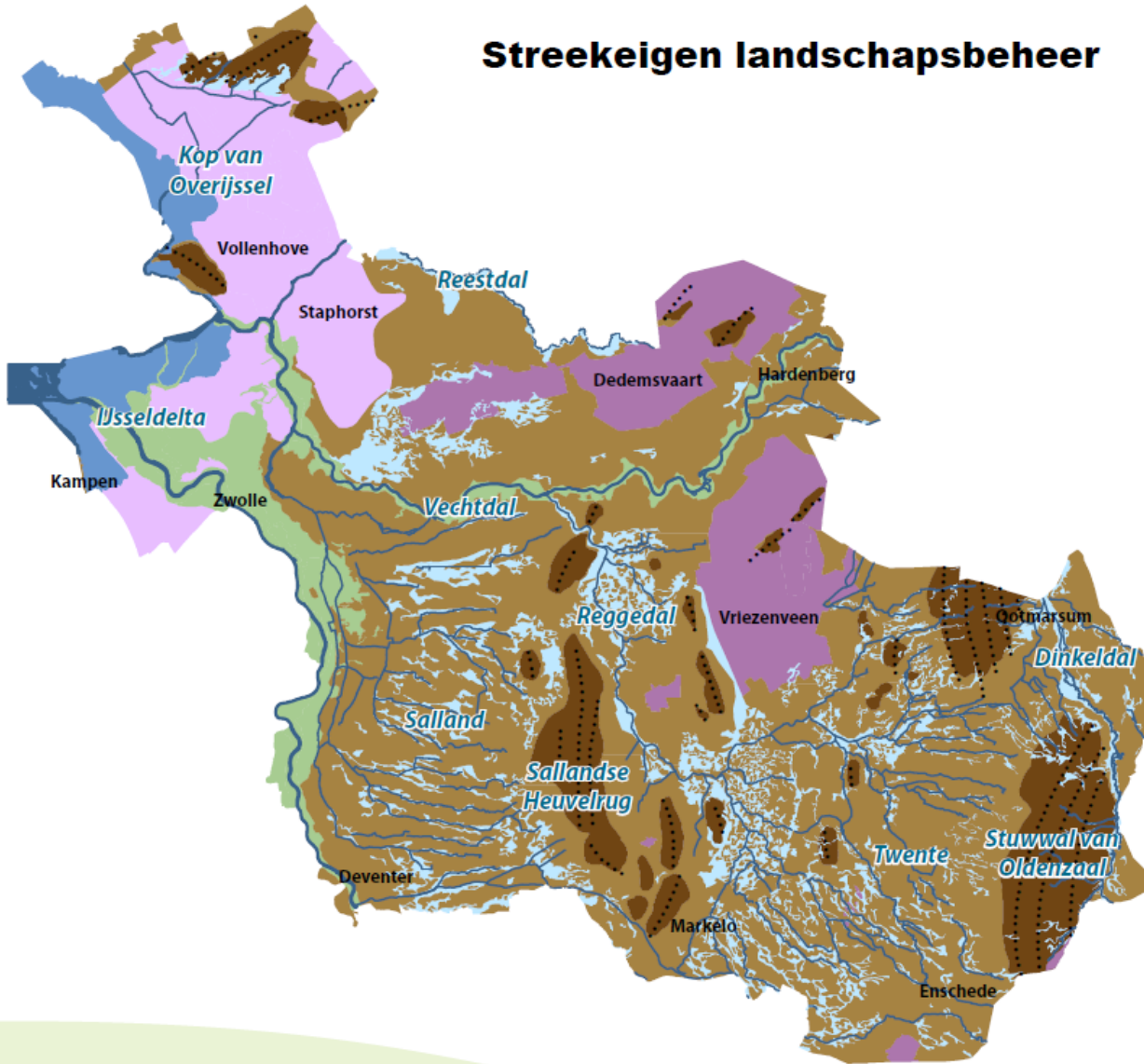

Landschap als doel en plek

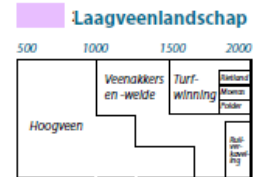
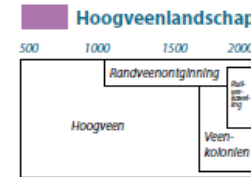
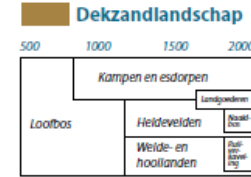
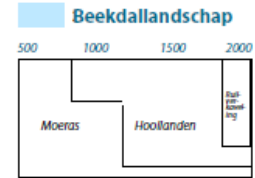
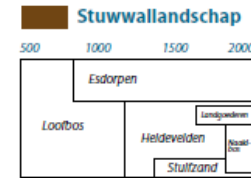
Hoe leg je verbinding met issues, ontwikkelingen en transitie die impact hebben op het landschap?

Streekeigen landschapsbeheer

Landschapsmatrixen

Overijssels Erfgoedraamwerk: landschapsmatrixen

Uit: M. Horst (2017), Erfgoed is voor iedereen dichtbij, Erfgoedvisie van Landschap Overijssel 2017-2030, Cultuurland Advies/Landschap Overijssel, Rapportnummer CA1602, Wapenveld/Dalfsen. Oorspronkelijke bron van de landschappenkaart: Provincie Overijssel (2009/2017), Omgevingsvisie Overijssel, Catalogus Gebiedskenmerken, Zwolle.

Pilots Langjarig beheer

Zeven pilots

Bidbook Ijsseldelta Langjarig Beheer

NOTTER-ZUNA ONZE MARKE ONS LANDSCHAP

BIDBOOK
PILOT LANGJARIG LANDSCHAPSBEHEER
"De Groene Veerkant"

Bidbook Landschapsbeheer 2.0 Pilot Salland

Deelprojecten langjarig beheer Lettelo, Olt-Zuid, Heino en Land van Waarde

Juli 2019

BIDBOOK HET WAGELER: SAMEN STERKER

Bidbook
Langjarig Landschapsbeheer
Staphorst

Juli 2019

Ervaringen Staphorst

Bidbook
Langjarig Landschapsbeheer
Staphorst

Kenmerken:

- Gestart zonder actieve groep
- Oppervlakte 6.570 ha
- > 40 km elzensingels
- 12,3 ha waardevol geriefbosjes
- Stichting historie herstel

juli 2019

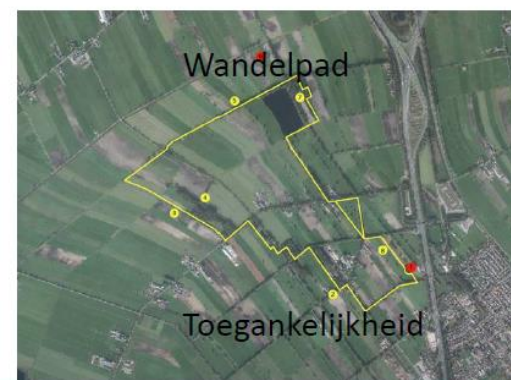

www.staphorst.nl/landschapsbeheer

Doel:

- 20 km singels langjarig beheer
- 6,2 ha bosjes langjarig beheer
- Wandelpad 7,4 km

Waar gaat het over

www.staphorst.nl/landschapsbeheer

Ervaringen Notter - Zuna

NOTTER-ZUNA
ONZE MARKE
ONS LANDSCHAP

Kenmerken

- Coöperatie (2017)
- Doel bevorderen leefbaarheid
- Gemeenschap 1000 inwoners
- Werkgroepen als drijvende kracht

BIDBOOK

PILOT LANGJARIG LANDSCHAPSBEHEER

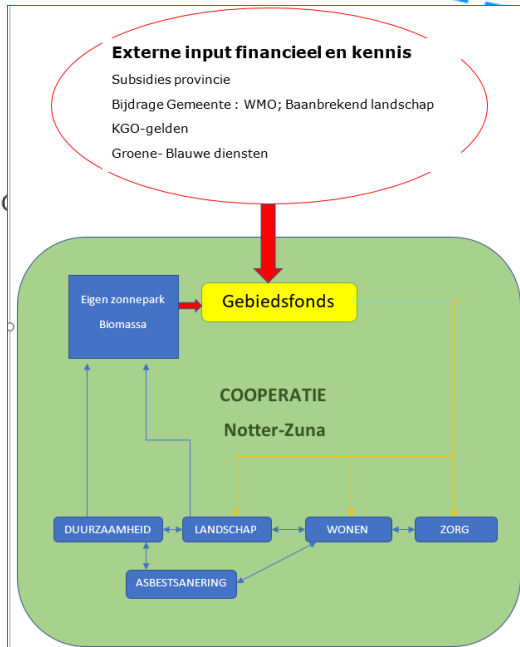
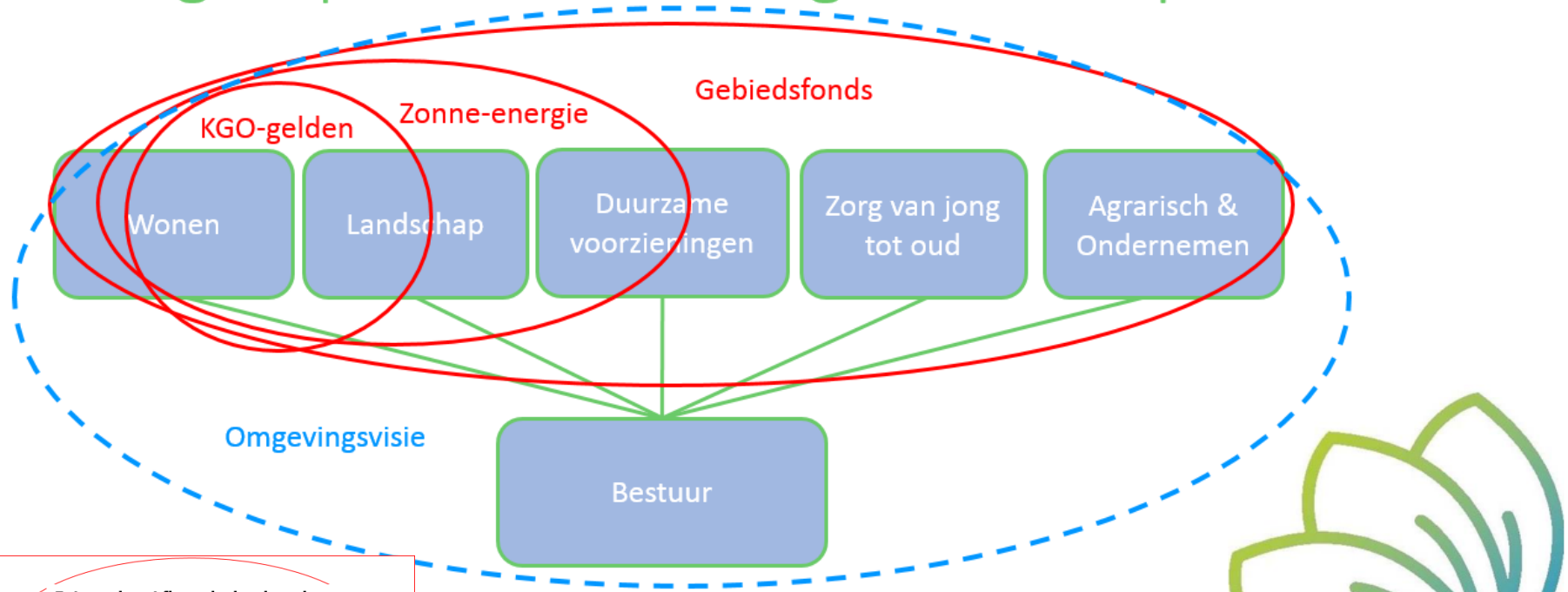
"De Groene Veerkant"

Doel

- Doel bevorderen leefbaarheid
- 3 ha geriefbos
- 500 m laanbomen
- Overname contracten SGBDO
- 5 km wandelpaden

Werkgroepen: Samenhang en overlap

9, 7467PL Notter

WORDT LID via www.conz.nl

email: bestuur@conz.nl

Ervaringen Markelo

Kenmerken

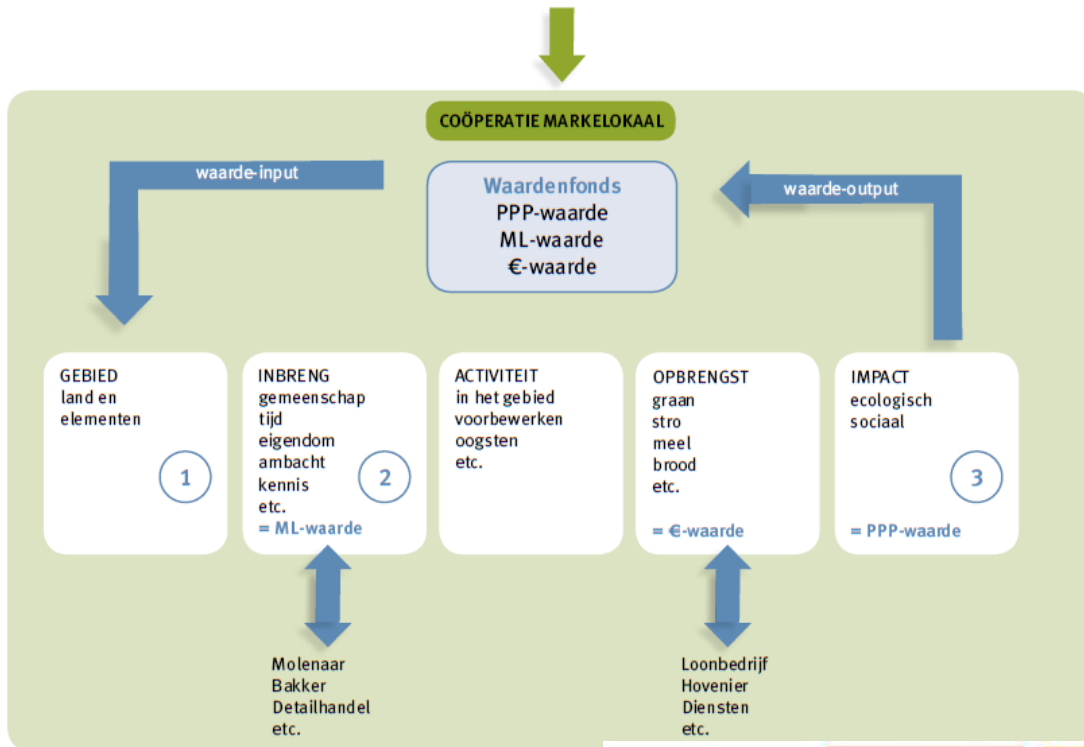
- Coöperatie Markelokaal
- Landschap borgen door te werken aan economie met waarden

Doel

- Samenwerken aan gemeenschappelijke waarden

overheidsbijdrage = €-waarde

Figuur B2.1 schematische weergave lokale circulaire economie Markelokaal

Poel

LANDSCHAPSELEMENT NUMMER 12

POEL

25 METER DOORSNEDE = 490 M2 = 4,9 ARE

Betrokkenheid in gebied

Enkele jaren geleden heeft Stichting Maarkels Landschap het initiatief genomen om samen met Agrarische Natuurvereniging Hooltwark langs het Goastokpad een steilrand te herstellen. Dit in het kader van de jaarlijkse Landschapsprijs die de gemeente Hof van Twente had gewonnen. De grondeigenaar en de pachter zijn bereid geweest om mee te werken door zijn grond hiervoor ter beschikking te stellen.

Beschrijving staat van het element (nulmeting)

Biologisch gecertificeerde (SKAL) paardenwei met slechte afwatering waar sprake is van achterstallig onderhoud; matige bodemcultuur.

Doel

Verbeteren afwatering/waterberging op het terrein; creëren geschikt habitat voor faunasoorten door aanbieden waterpartij.

Aanpak door ondernemer uit gebied in opdracht van de coöperatie Markelokaal:

- a) aanleg: uitgraven poel en aanbrengen van vegetatie
- c) beheer: jaarlijks onderhoud volgens beheerplan

Ervaringen Salland

Kenmerken:

- Stichting kostbaar Salland
- Deelgebieden Lettele, Heino Raalte, Olst Zuid en omgeving Lierderholthuis
- Salland bruist van de landschapsinitiatieven

Bidbook Landschapsbeheer 2.0 Pilot Salland

Deelprojecten langjarig beheer Lettele, Olst-Zuid, Heino en Land van Waarde

Juli 2019

Doel:

- 2,5 miljoen euro ten goede laten komen aan aanleg, herstel en beheer van landschapselementen in Salland
- Dit is ca 50 ha (bovenop de bestaande 260 ha die onder contract ligt)

Salland brede aanpak

Algemene communicatie
Op zoek naar financieringsbronnen

bottom up proces leidt tot keuze pilot gebied met lokale energie

- Stap 1
- ↓
- Stap 2
- ↓
- Stap 3

Pilot langjarig beheer (deelgebied in Salland)

ambitie: Salland brede aanpak op de langere termijn

Ervaringen IJsseldelta

Kenmerken

- Nationaal landschap IJsseldelta
- Gebiedscoöperatie IJsseldelta (opstellen bidbook)
- SPLIJ+ (aanvrager)
- Pilotgebieden Mandjeswaard, Rivierenlandschap langs de ijssel en Veldiger Binnenlanden

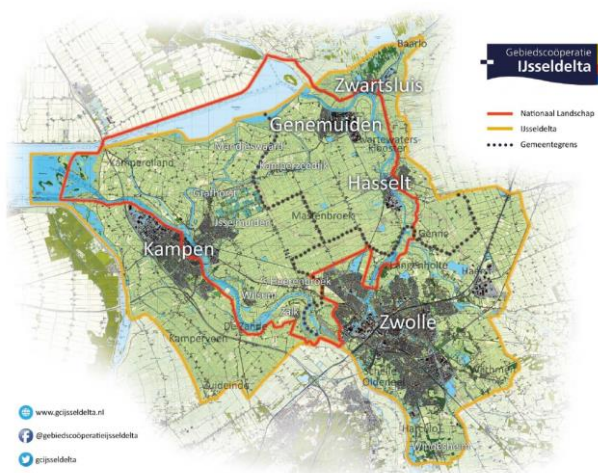

HART
VOOR DE **IJSSEL**
 DELTA

Bidbook IJsseldelta Langjarig Beheer

Doel

- Behoud landschappelijke kwaliteiten van de IJsseldelta
- 960.000 euro investeren in het landschap

www.gijseldelta.nl

[@gebiedscooperatieijsseldelta](https://www.facebook.com/gebiedscooperatieijsseldelta)

[gijseldelta](https://www.instagram.com/gijseldelta)

IN GESPREK MET ... PETER AUKE NICOLAIJ

interview

De buurtschap Harculo (ten zuiden van Zwolle) is de plek waar Peter Auke met zijn gezin woont én waar hij zorg draagt voor het landschap. Het vormt samen met Windesheim een prachtig gebied langs de IJssel, waar diverse particulieren middels de Groen Blauwe Diensten zich inzetten voor het beheer & onderhoud.

Peter Auke
Nicolaij

“Ik heb vanuit mijn achtergrond wel veel met natuur & landschap en ben blij dat ik daar vandaag de dag zowel vanuit mijn werk als privé mijn bijdrage aan mag leveren”

Ervaringen Willemsoord

Kenmerken

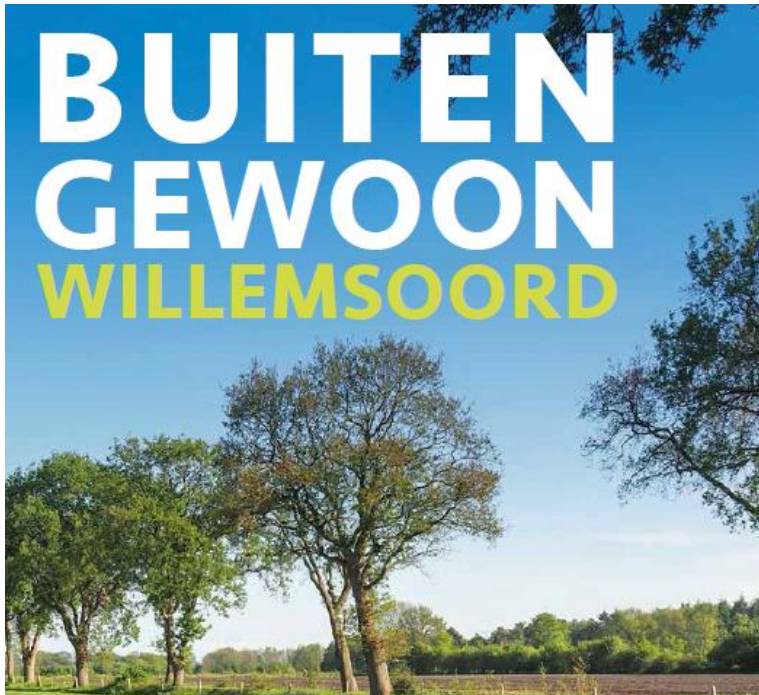
- Gestart zonder actieve landschapsgroep
- Cultuurhistorisch dorpslandschap
- 989 ha, 570 bewoners in het dorp en 290 inwoners in het buitengebied

Doel

- Behouden en versterken van de kenmerken die karakteristiek zijn voor Willemsoord

BUITEN GEWOON WILLEMSOORD

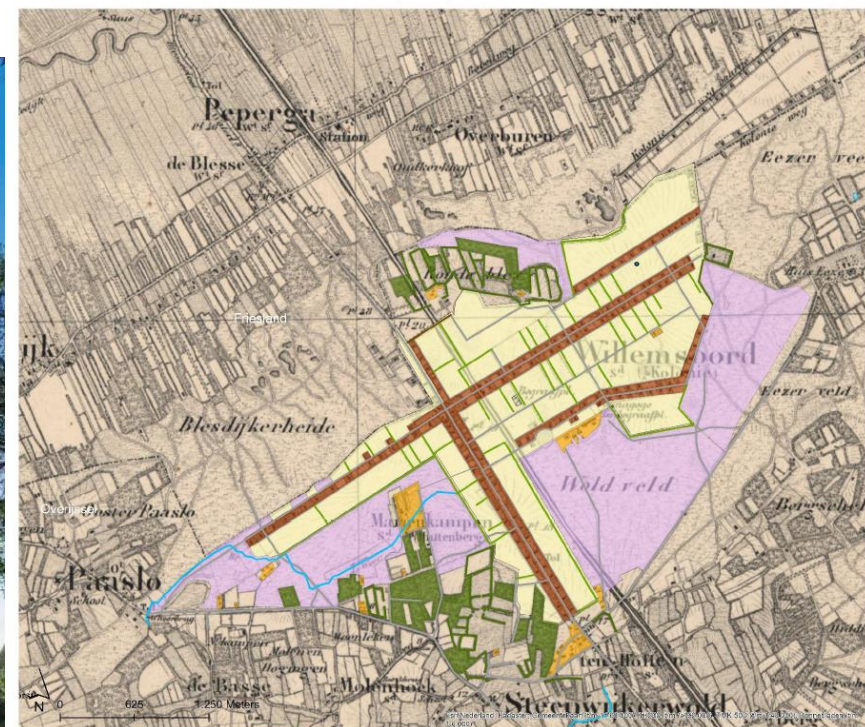

Hoe heeft de kolonie
ons landschap bepaald?

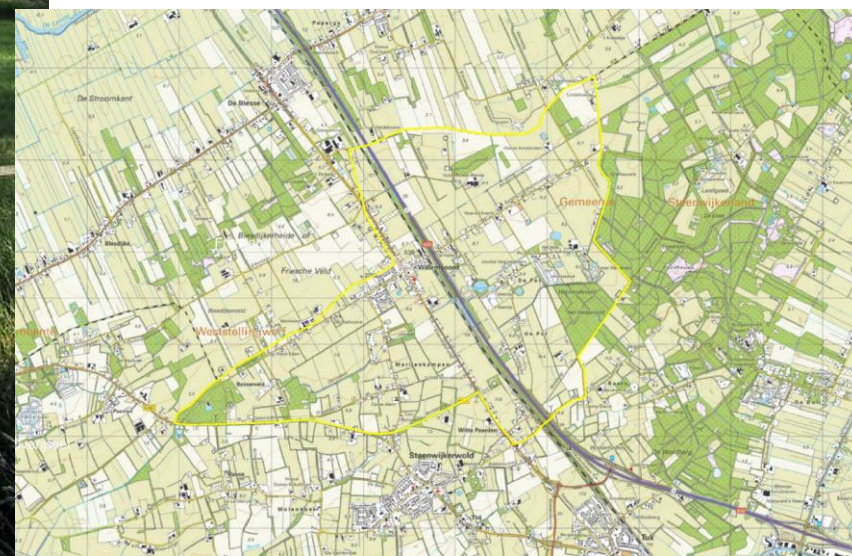
Houtsingels zorgen
voor rechte lijnen

**ONS LANDSCHAP HEEFT
EEN UNIEKE DIVERSITEIT**

Historische structuur Willemsoord en omgeving

Abbeelding 25. Historische structuur Willemsoord op kaart 1850. Bron kaart: Geoportaal Overijssel.

Ervaringen Enschede

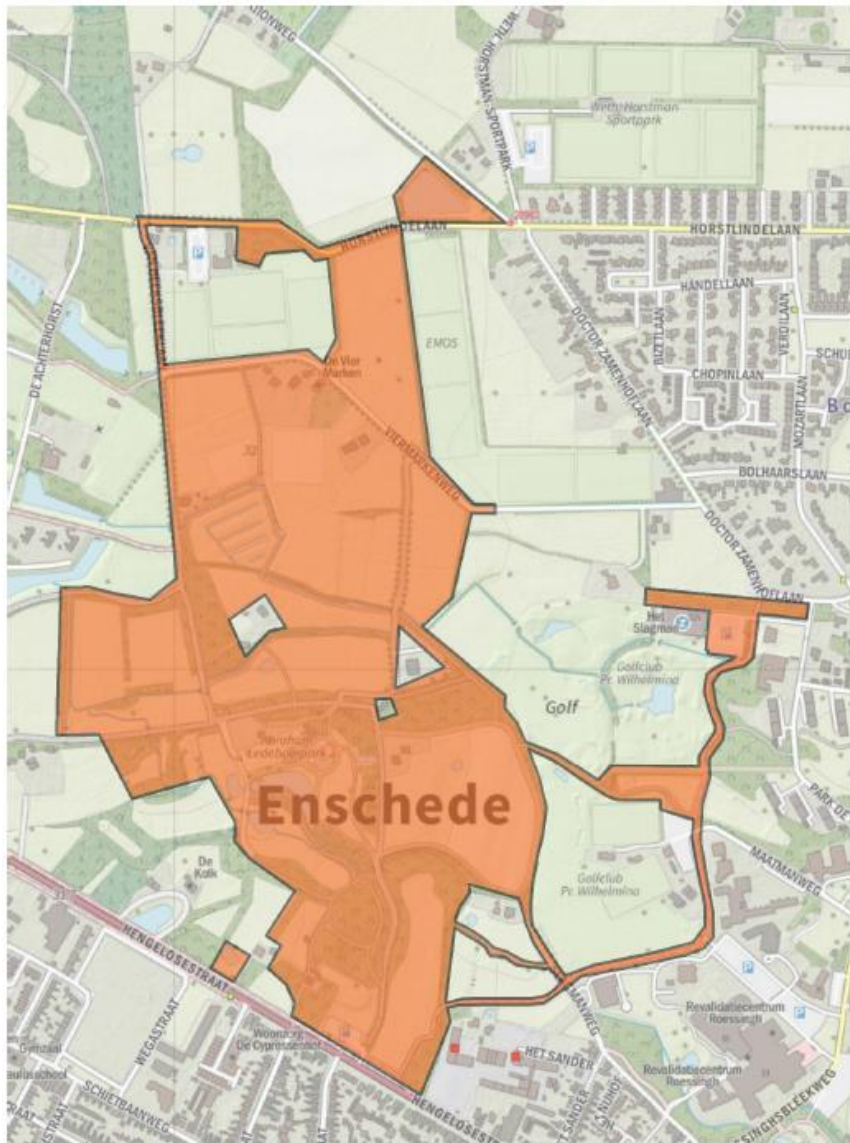
Kenmerken

- Veel partijen, geen duidelijkheid over taken en verantwoordelijkheden

Doel

- Participatie en samenwerking partijen
- Vorm en inhoud voor de samenwerking in Het Wageler verder brengen

Afbeelding 3: Begrenzing plangebied Het Wageler.

Afbeelding 5: Bovenstaande foto's tonen een korte impressie van enkele functies van Het Wageler voor de inwoners van Enschede.

Vervolgstappen

Uitwerken Provinciale regeling:
"Streekeigen landschapsbeheer"

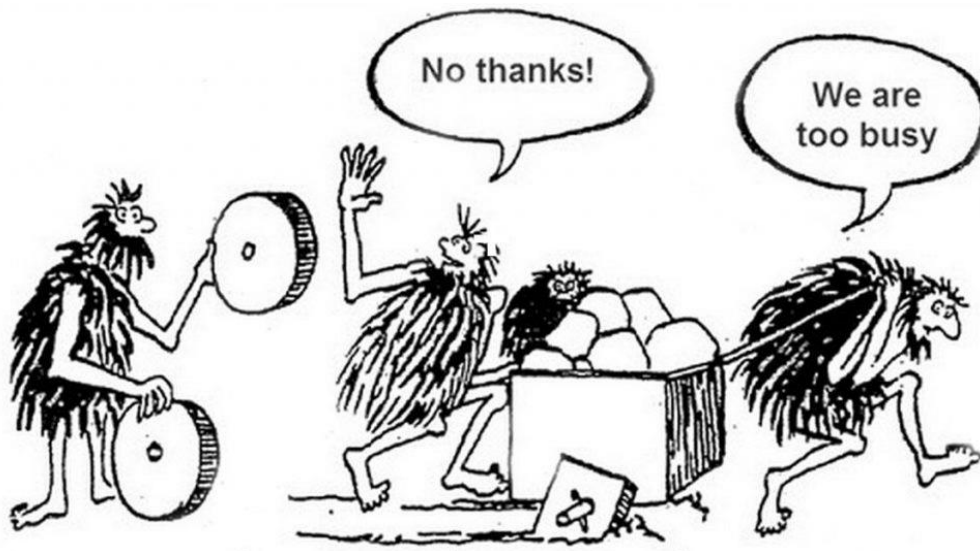
Aanpak:

- Aan de slag gaan met het landschap;
- Opstellen van nieuwe Bidbooks;
- Uitvoeren van nieuwe Bidbooks;
- Van elkaar leren binnen een netwerk.

Aan de slag gaan met landschap

Oppakken en koppelen

- Wat zou jij nodig hebben om streekeigen landschapsbeheer op te pakken?
- Welke kansen zie je voor andere thema's door ze te koppelen aan steekeigen landschapsbeheer?

Streekeigen Landschapsbeheer

Afsluiting